

Forfatter: Biehl, Charlotta Dorothea

Titel: Udrag fra Mit ubetydelige Levnets Løb

Citation: Biehl, Charlotta Dorothea: "Mit ubetydelige Levnets Løb", i Biehl, Charlotta Dorothea: *Mit ubetydelige Levnets Løb*, udg. af Marianne Alenius, Museum Tusulanum, 1986, s. 151. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-biehl01-shoot-idm139639966123296/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Mit ubetydelige Levnets Løb

konvolut »Briefumschlag«) efter samme foldemetode. Det er sandsynligvis den P.A. Heiberg tænker på, når han i 1830 skriver: »Jeg tog et Ark Papiir, og gjorde min Konvolut paa Fransk Maneer, uden Hjælp af Papiers-Sax« (citeret efter Ordbog over Det Danske Sprog s.v. Konvolut 3.). Ofte blev disse ikke så holdbare forsendelser overbragt ved private bude. Jfr. Biehls efterskrift på brevet til Bülow af 27. maj 1787, citeret i indledningen, »Johan og Dorothea«.

Til forsendelser, der skulle have en vis soliditet og befördres af postvæsenet, anvendtes hjemmegjorte omslag. Forstærkninger med korsbånd i ordets oprindelige betydning: bånd lagt på kryds om brevpakken, har muligvis været almindelige. H. C. Andersen skriver flere steder i sine dagbøger, at han sender noget »i Korsbaand«. Flere breve - fra forskellige personer - kunne samles i samme pakke, »åbne«, som Biehl gør det her, eller for fortrolighedens skyld: forseglede. Disse konvolutter blev ofte »gjort« eller »slaaet om« af en anden end brevskriveren, jfr. følgende Heiberg-citat citeret sst., hvor ikke mindre end tre personer er involveret i afsendelsen af eet brev: »De skriver to Ord neden under hans Brev, saa skal jeg siden slaae en Konvolut derom«.

Biehl selv anvendte flere forskellige konvoluttyper til sine breve til Johan Bülow. Til breve, der skulle sendes over større afstande, brugte hun en »omslagskonvolut« på ca. 5x10 cm, se billede hos Sv.C.B. s. 295. Af denne konvolutts bagside (ikke vist på billedet) fremgår, at den er klippet til med saks, i facon som en moderne konvolut med fire trekantede flige foldet ind mod midten. Sine små billetlignende breve foldede hun derimod (uden anvendelse af egentlig konvolut), ofte flere gange lagt sammen, 2, 3 eller 4 (sidste gang på langs). I en periode sender hun dem af sted foldet som små trekanter, hvis længste side var ca. 5 cm. Sådanne personlige og kunstfærdige foldemetoder var sandsynligvis særlig anvendt af kvinder. Til forsegling anvendte hun mindst to stempler, et billedprydet med en stående kvindeskikkelse (muligvis gudinden Athene, muligvis Sandhedens Gudinde) og et andet med hendes yndlingsbogstav B (som Biehl og Bülow) omgi-

vet af en blomsterranke. Nu og da lod hun budet overbringe brevet til den elskede Johan sammen med varme kager.

I H. C. Andersen Album I-V, I. Det store album s. 196, udgivet af Kåre Olsen, Helga Vang Lauridsen og Kirsten Weber, København 1980, er gengivet et brev fra Robert Schumann til H. C. Andersen, dateret 25. juli 1844, som meget tydeligt, såvel ved de synlige foldekanter på brevet som ved farvekontrasten mellem det udbredte arks inderside og yderside under forsendelsen, illustrerer den ovenfor beskrevne 3-delte foldemetode. Jeg takker forskningsbibliotekar i Håndskriftafdelingen på Det kgl. Bibliotek, Kirsten Weber, for samtaler om brevforsendelser i 1700-tallet.

- 17 7 *de Franske Skuespill: Da teatret i København i 1748, efter 20 års pause, blev genåbnet, var en vigtig begivenhed Pierre de Launais' franske skuespiltrups optræden i årene 1748-1753, som Biehl her fortæller om. Foruden den faste stab på 4 mandlige og 3 kvindelige skuespillere var der bl. a. en balletmester og en danserinde. Suffløren Pierre Chevalier var samtidig boghandler og bogtrykker og udgav i løbet af det første år 31 skuespiltekster fra truppens repertoire, samlede under titlen: Recueil de pièces choisies du nouveau Théâtre Français et Italien. I st. f. Molière spilledes nu Regnard og Destouches. Den følsomme komedies franske forfattere kom til at påvirke Biehl. Det var fra dette besøg hun hentede ideer til sine første egne komedier og til sin mangeårige oversættervirksomhed, som hun i øvrigt gør meget lidt ud af i selvbiografien. - Om den franske trups besøg i København, se Anne E. Jensen, Studier over europæisk drama i Danmark 1722-1770, Kbh. 1968, bind I s. 358-371 og s. 489-490.*

10 *pronunciationen*: udtalen

11 *en Grammaire og en Dictionnaire*: en grammatik og en ordbog

19 *Verba*: (latin: ord), udsagnsord. Her sandsynligvis om ordbøjningerne, d.v.s. formlæren

20 *Anvisning*: vejledning

22 *i en Periode*: i en sætningskæde, indenfor et punktum